

tinței Mirului cu confirmarea a fost influențată de reacția antiprotestantă din sec XVI-XVIII⁶³64.

Sinteză:

Din cele prezentate până aici, fără a epuiza subiectul putem con-
cluza:

— *ungerea / chrisma este universală și marchează desăvârșirea* (nota 25);

— *ungerea / chrisma a însoțit întotdeauna Botezul.*

- prebaptismală: atestată din creștinismul iudaic până astăzi (cf. nota 19, 21, 22; Sf. Dionisie, *papa Inocențiu al IV-lea*), aplicată o dată (uneori de două ori; cf. nota 55), chemând în chip simbolic pe cel ce se botează la luptele cele sfinte, în care intră el sub Hristos, ca sub un comandant⁶⁵.

- postbaptismală: dedusă din Noul Testament, prin aluzii neprecise (I În 2, 20, 27; II Cor 1, 21-22; Ef 1, 13; 4, 30), din viața liturgică iudeo-creștină (însemnarea Numelui = Hristos prin X/+ profețită de Ieremiel 9, 4; Serapion, Sf. Chiril, Sf. Ambrozie, Sf. Dionisie, 48 Load), o dată (în tradiția orientală) sau de două ori (în tradiția occidentală: Sf. Ipolit, Sf. Ambrozie, *papa Inocențiu al IV-lea*):

— *taina sfințirii Mirului / mysterion teletēs myrou e instituită de Dumnezeu și străbate Vechiul și Noul Testament.*

- mirul se prepară din cele mai bune mirodenii: smirnă aleasă, scorțișoară mirositoare, trestie mirositoare, casie și untdelemn de măsline (Ieș 30, 23-24), se folosește doar pentru ungerea cortului sfânt și a preoților, a regilor și a profeților (Sf. Ioan Gură de Aur); prepararea clandestină sau folosirea în alte scopuri e pedepsită cu moartea (Ieș. 30, 33; 6 Cart).

- numele lui Iahve (VT), adică Hristos (NT) este mir vărsat (Cânt. 1, 2); teologia numelui în Biserica primară (cf. Apoc. 3, 1; nota 29-39) ar atesta legătura dintre Nume/Hristos și mir (a purta/avea Numele în-

63 Patriarhul Ieremia al II-lea în răspunsurile către teologii de la Tübingen. Sinodul constantinopolitan din 1638 folosește denumirea de *ungere* / *chrisma* ca Sf. Ilieon; mitropolitul Gabriel Sever (1600), sinodul constantinopolitan din 1672 se mulțumesc cu / *myron* ca Sf. Teodor, Sf. Nicolae Cabasila și Ioasaf; Mitrofan Criștoșul (Mărturisirea de credință - 1627) folosește când unul, când celălalt termen; în 1260, sinodul de la Pafos precizase: *chrisma dia myrou*, Sf. Simeon folosisse o dată *myron chrism*, cum o va mai face Petru Movilă (Mărturisirea de credință - 1640) vorbind de *chrismatis inunctio*, deficient tradusă de Meletie Sirigul cu *to myron ton chrismatos*; patriarhul Dositei (Mărturisirea de credință - 1672) identifică cei trei termeni: *hebalosis*, / *to hagian myron* și / *to hagian chrisma* / *Syntomos homologia* 15 ed. Karmiris, *Monumentele dogmatice și simbolice ale Bisericii Ortodoxe Catolice*, Graz, 1968, 2 vol. cu paginare continuă, p. 837). De acum înainte se va vorbi despre Botez Ungerea cu Mir (Mir-ungere) și împărtășanie - primele trei Tainele din cele șapte și totodată Tainele de inițiere.

64 André de Halleux. *op. cit.*, p. 515, 504; pentru note, cf. p. 498-512.

65 Sf. Dionisie Areopagitul, *Ier. bls.*, III, III, 6 în *op. cit.*, p. 77; cf. Pr. Prof. Enc. Brăndule Rânduilele Bisericii Ortodoxe cu privire la Taina Botezului și Mir-ungerea și explicarea lor în Mitropolia Olteniei, nr. 3-4/1960, p. 190; supra, nota 25.

seamnă a fi miruit cu semnul X/+ [ristos]) și, prin aceasta, mirul tismală⁶⁶; când se va fi preparat prima dată mirul de către creștini?

- rânduiala sfințirii Mirului e subînțeleasă la anul 419 (6 Ca tată la anul 500 (nota 62) și investită cu autoritate apostolică de Sf. Dionisie.⁶⁷

— *punerea mâinilor ține locul ungerii postbaptismale la în*

- urmând lui Hristos, Apostolii botează punând mâinile Sfânt se pogoară prin punerea mâinilor, dar Botezul înseamnă 1 de Duh Sfânt⁶⁸ (nota 40), idee susținută de unii (Sf. Efrem Sirul, ronim, cf. nota 52), negată de alții (Tertulian, papa Inocențiu I, cf.

- e atestată la Cartagina (Tertulian, Sf. Ciprian), Roma (Sf. Inocențiu I, Clement al IV-lea) și la Curtea carolingiană (nota 54 sărit își pierde urma; e amintită explicându-se că mirul i-a succ Simeon și chiar papii Inocențiu al III-lea și al IV-lea; cf. nota 59,

— *pecetea / sphragis sau signaculum este:*

- una, a Sfintei Treimi, precum și Botezul este unul (Sf. I. de Aur);

- Duhul Sfânt (Sf. Chiril, Sf. Ambrozie);

- Botezul (II Cor. 1, 21-22; Ef. I, 13; II Clement, Herma Pă nota 20,27);

- ungerea (Serapion, Sf. Chiril, 7 II Ec);

- Mirul (Sf. Chiril, Sf. Dionisie, epicleza siriacă antiol nota 62).

1. Teologia și viața liturgică bisericească s-a exprimat d. simbolic/tainic (caracteristică a gândirii semitice manifestată în creștinism și mai apoi cu precădere în creștinismul siriac⁶⁹) și în caracteristică fundamentală a gândirii elene⁷⁰; eikon = chip, icoan triva simfoniei acestora s-a ridicat „funcția divizivă, schizogen

66 Și nu numai: se pare că și ungerea bolnavilor (Maslul) se fă Numele (Iac 5, 14), așa cum citesc unele manuscrise (Codex Alexandrinus canus [B]), în loc de în numele Domnului (cf. Jean Daniélou, Théologie...

67 Datarea scrierilor areopagitice e foarte controversată: sec V-ritatea exegeților), în timp ce Pr. D. Stăniloae demonstrează posibilitatea lor chiar apostolice (Sf. Dionisie, Opere... p. 7-13):

68 „Duhul Sfânt este dat prin Botez” — idee răspândită în Biser și mult îndrăgită de Sf. Efrem Sirul (307-373): „Deoarece Duhul era cu a venit la Ioan pentru a primi botezul de la el ca să poată amesteca cu Duhul cel nevăzut, ca cei ce simt apa pe trupurile lor să poată simți lor darul Duhului... Trupul nostru era îmbrăcăminte Ta, Duhul Tău mântul nostru” Sebastian Brock, Efrem Sirul I. O introducere II. Imn Paradis ed. Deisis 1998, p. 108.

69 Cf. Jean Daniélou, Théologie du Judéo-Christianisme și Sebast Efrem Sirul (op. cit., p. 8-12); „prin teologia simbolurilor și misterele tice și naturale ca veșmânt în care se îmbracă Dumnezeu Cel Inaccesibil: Efrem c aproape de Biserica primară și privește înainte spre teologia (ibid., p. 10-11).

70 Cf. amplul studiu al Diac. Ioan I. Ică jr. Iconologia bizantină... tul Teodor Studitul, Iisus Hristos, prototip al icoanei Sale, ed. Delula, S p. 5-72.